

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Ze Lwowa.* —

Mianowany od Jego C. K. Apost. Mości Biskupem Przemyślskim obrz. łac., JWX. Jan Potoczki, Kawaler Orderu Leopolda, dotychczasowy Kanonik honorowy Lwowski, Proboszcz Stanisławowski, był d. 12. t. m. w tutejszym kościele Katedralnym, przez JWX. Andrzeja Alojzego Hrabiego Ankwicza, Prymasa Królestw Galicyi i Lodomerji, Arcybiskupa Lwowskiego, konsekrowanym w czasie Mszy śpiewanej, w przytomności bardzo licznego zgromadzenia ze wszystkich stanów — Assystującymi byli przy tym świętym i uroczystym obrzędzie: JWX. Michał Lewicki, tutejszy Metropolita gr. kat. obrządku, i JX. Jan Hofmann, Proboszcz Katedralny Lwowski, Opat Zótkiewski.

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące
U w i a d o m i e n i a.

Dnia 24. Czerwca r. z. na iarmarku Mościłskim rozdano nagrody przeznaczone ze Skarbu na ulepszenie chowu bydła i koni osobom następującym: 1) Frydrykowi Tetner i Mikołajowi Backer, poddany z Hartfeldu, i Janowi Białeckiemu, Ekonomowi z Grochowic, za okazane najszybsze żrzebce po stadnikach Skarbowych, po 20 Cz. Złt. w złocie; 2) Janowi Mosner, Wilhelmo wi Rollauer, Krystianowi Petri i Jerzemu Müller, poddany z Hartfeldu, dalej Pawłowi Holderbaum z Kuttenerberga i Woyciechowi Dembickiemu, Ekonomowi z Rokietnicy za takie klaczki po 6 Cz. Złt. w złocie; 3) za okazanie najszybszych byków własnego chowu poddany: Janowi Wolf z Rehbergu, Ignacemu Teda z Malnowy i Wasylemu Łuczyn z Sokoli, po 12 ZR. M. K.; 4) za najszybsze krowy własnego chowu poddany: Jakóbowi Ebresmann z Rehbergu, Bartłomiejowi Mazner ze Strzelczysk, Wawrzeńcowi Rawickiemu i Ignacemu Kurtysz z Mościsk, Henrykowi Boyko i Jakóbowi Sokoł z Podgac.

Przy rozdawaniu premii ze Skarbu Rządowego w celu polepszenia chowu bydła przeznaczonych, d. 8. Sierpnia r. z. w Korolówce przedsięwziętym, otrzymały takowe następujące osoby: 1) za przychów najszybszych byków nagrody po 12 ZR. M. K. posiadacze gruntu: Leona Ko-

marnicki z Zalesia, Michał Krzyszczuk z Strzałkowiec i Jużko Chałupiak z Muszkałowki; 2) za przychów najszybszych krow nagrody po 8 ZR. M. K. poddani: Iwan Szymczyszyn z Kudryniec, Iwan Tymkowy z Monasterya, Iwan Bednarczuk z Iwania, Jan Kapczyński z Szuparki, Antoni Szczerban z Skowiatyna i Jerzy Lubiński z Korolówki.

— *Z Wiednia.* —

Jenerał Porucznik Hrabia Guilleminot, Królewsko-Francuzki Posel przy W. Porcie przybył tu dzisiaj rano (d. 15. b. m.) z Konstantynopola, idąc za pozwoleniem na czas do Paryża.

N. Pan postanowieniem Swoim z d. 18. Listopada 1825 raczył naukę weterynaryi w Uniwersytecy Lwowskiej poruczyć Dr. Franciszkowi Eichel.

Dyrekcya uprzywilejowanego Austriackiego narodowego banku, spaliła we Wtorek d. 14. Marca 1826 o godzinie 9 rano wykupionych pieniędzy papierowych, dziesięć milionów ZR. a to w obecności C. K. Kommissarza i C. K. Stanu kredytu i centralnej Izby nadwornej obrachunkowej w domu umyślnie do tego przeznaczonym na Stoku przy bramie zwaney Stubenthor.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Indyje Zachodnie.

Rocznicę niepodległości Haytyckiej obchodzono w d. 1. Stycznia uroczystość w Port-au-Prince. Po mowie stósowney uroczystości dnia tego, mianey przez Prezydenta Boyera w obecności Senatu, Oficerów sztabowych i Francuzkiego Jenerałego Konzula i Sprawniącego interessa, przeciągnęło wojsko stojące w paradzie, poczem odspiewano *Te Deum* w kościele Katedralnym.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

W Izbie Reprezentantów w Washingtonie wniesiono w d. 25. Stycznia rezolucyją, względem lat służby na różnych urzędach byłego Prezydenta P. Monroe, i iak się zdaie zmierzającą do tego, aby mu dać opatrzanie.

W Washingtonie rozeszła się wieść, że umyślnie poselstwo ma być do Francyi wyprawione,

)(

by urządzić roszczenia kupców Amerykańskich za straty podczas wojny poniesione.

Na Kongressie w Washingtonie uczyniono wnioszek, mający za cel, aby Sekretarz Stanu finansów zdał sprawę, ileby wynosić mogły koszta na wzniesienie warowni wzdłuż całych brzegów od Bostonu aż do Nowego Orleanu, iakoż na linii jezior na Północy. O skutkach wniosku nie jeszcze nie namieniają.

Kommissyia przez Kongres ustanowiona, mająca wystawić położenie handlu zagranicznego, oświadczyła się przeciwko wszelkiemu zmniejszeniu opłaty od wprowadzenia herbaty. Tęm bardziej zwrócona była uwaga na rozstrzygnięcie tego, że herbata z Chin niedawno do Angielsko-Amerykańskiej osady, Kanady wprowadzona, sprzedawana jest o 50 pCtu. taniej od cen herbaty w Zjednoczonych Stanach Ameryki północnej, co tylko pochodzić musi z przemycenia.

Obiedwie Izby Kongresu zajęte są teraz obradami nad wnioskiem, aby Prezydenta Zjednoczonych Stanów upoważnić do zniesienia na mocy odczyny nadzwyczajnych opłat od okrętów obcych Narodów, przezco zostałyby zaprowadzony zupełnej wzajemności systemat i okręty Zjednoczonych Stanów na równy z ich okrętami stanęłyby stopie.

W Londynie odebrano gazety północno Amerykańskie do d. 8. Lutego: Na kongresie, były narady nad wystaniem posta do Panamy i takowe skończyły się adresem do Prezydenta. W adresie tym wezwany jest Prezydent, aby udzielił i przełożył listowanie Rządu Zjednoczonych Stanów z nowymi Państwami południowo Amerykańskimi względem kongresu Panamskiego, iakoż wszystko to, co o tęp wie, iakiego rodzaju będą obrady na wspomnianym kongresie, i w iakim celu ma być tamże wystany Poseł Zjednoczonych Stanów. Jednakże tego żądają w przekonaniu, że przełożenie w tęp mierze, nie będzie szkodziło publicznemu interesowi.

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta handlowa wychodząca w Buenos-Ayres (*Gaceta mercantil*) z Listopada zawiera ugodę między Boliwarem i D. Pedro Andres Garcia Ajentem i Sprawującym interessa wielu Europejskich domów handlowych, którą ostatni obowiązują się, milion piastrow, które Kongres Zjednoczonych prowincy Wyższego Peru na gratyfikacyją dla wojska oswobodzającego Kolumbijskiego uchwalił, w ciągu 6 miesięcy od d. 20. Wrześ. r. z., iako od dnia podpisania ugody dostarczyć, za co onymże dozwolono będzie obrabiać kopalnie w pomienionej prowincy, pod pewnemi szczególnymi warunkami. Towarzystwa, które się w tęp celu zawiążą, będą miały opiekę Rządu pod

w warunkiem, iż ulegać będą zwyczajnym opłatom od plodów przemysłu, iednakowoż doznawać mają ogólnego zmniejszenia w podatkach. Ugoda ta w Paez podpisana, ma być w dniach 70 od wspomnionéj daty (20. Września 1825) ratyfikowaną.

Brazyliia.

Z Rio de Janeiro donoszą pod d. 22. Grudnia: »Nasz Rząd przedsięwzię wszelkie środki, aby popierać wojnę przeciwko Rządowi Buenos-Ayreskiemu (Ziednoczonym Prowincyom nad rzeką la Plata.) Na tęp rzece jest już iak słychać 24 okrętów Brazylijskich do blokowania portu Buenos-Ayreskiego, i mnóstwo szalup kancnierskich tamże wysłano, tak, że zamiar Cesarza, kazać strzelać do miasta Buenos-Ayres, iako niewątpliwy przewidzieć można.«

»Statek pocztowy Argentine, który tu w 6 dni z Buenos Ayres zawinął, został zabrany. Kaper z rzeki la Plata krąży blisko Rio de Janeiro i szkodzi okrętom Brazylijskim; iednakowoż dano rozkaz, aby wyszedł okręt wojenny na zabranie onegoż.«

»Wielki tu jest niedostatek pieniędzy i wszystkie interesa zupełnie zatamowane.«

Sila morska Brazylijska liczy na teraz według gazet Angielskich następujące okręty:

Okręt liniowy	1	budują	2
Fregat	6	—	4
Szalup wojennych	5	—	4
Brygów	11	—	1
Szonerów brygów	6	—	—
Szonerów	14	—	2
Statków kancnierskich	20	—	8
Zbrojnych łodzi okrętowych	6	—	10
Okrętów przewozowych	13	—	2
Statków pocztowych	8	—	1

Wielka Brytania i Irlandyia.

Król nie opuszcza Swoich pokoiów, iednakże podagra znacznie zmniejszyła się i spodziewają się prędkiego Króla Jmci wyzdrowienia.

Hrabia Liewen, Poseł Rosyjski w Londynie, wyjechał w d. 3. Marca do Petersburga. Dóm Posta podczas iego niebytności będzie iak dotąd urządzony.

W Izbie Wyższej zapytał się w d. 28. Lut. Margrabia Lansdown Hrabiego Liverpoola; czyli prawda, że Rząd wezwał bank do wypoczytania sumy na zastaw towarów. Hrabia Liverpool odpowiedział, iż Rząd w skutek reklamacyi przez kupców zaniesionéj w istocie wezwał bank do pożyczki w mowie będącój, lecz nie wie, iak w tęp mierze bank postanowił. Margrabia Lansdown sprzeciwiał się przełożonym pożyczkom, o-

pierając się przy tém na zdaniu Pitta i Lorda Melville. Sądzi, iż lepiej byłoby, gdyby Rząd wydał rewersy Izby Skarbowej, ponieważ pożyczka na zastaw towarów mogłaby bankowi wielkie sprawić zamieszanie.

W Izbie Niższej toczyły się rozprawy nad bilem umarżającym noty bankowe mniej 5 fun. szt. wynoszące. P. Hume żądał, aby do bilu tego dodany był artykuł, w skutek którego bankierowie prywatni byłiby obowiązani w Izbie Skarbowej lub w inném miejscu, gdzieby zalecono, złożyć sumę odpowiadającą wartości banknotów, któreby zostały wydane. Przeciwno wnioskowi P. Hume mówili: PP. Robinson i Huskinson, i takowy odrzucono większością 126 głosów przeciwko 9. Wspomniany bil zawiera artykuł, obowiązujący bank do ogłoszenia każdego miesiąca sumy banknotów mniej 5 fun. szter. w obiegu będących. P. Maberley żądał, aby bank był obowiązany ogłosić sumę wszystkich banknotów bez różnicy. Wniosek ten również odrzucono.

Na posiedzeniu Izby Niższej w d. 2. Marca oświadczył Minister Kanning w odwołaniu się do prośby przeciwko niewoli Negrów w osadach Angielskich co następuje: Bez wątpienia życzy ón zniesienia niewoli w osadach Angielskich lecz tylko powoli, dla zapobieżenia wszelkiemu nieporządkowi. Ministrowie czynili co można do polepszenia teraźniejszego stanu niewolników. Tyłko widziniszę zgromadzeń ustawodawczych niektórych osad przeszkodziło zupełnemu skutkowi środków w tej mierze przez Ministrów przedłożonych. Z resztą Rząd ma wszelki powód do wierzenia, iż na następém posiedzeniu Zgromadzenia ustawodawczego środki przez Rząd przedłożone, zostaną przyjęte.

Podług gazety Rządowej Kalkuckiej, w skutek nadeszłych wiadomości od Jenerała naczelnego Campbell przeciwko Birmanom dowodzącego, datowanych w Prome z d. 19. Września, najmłodszy brat Króla Birmanów, odebrał pełnomocnictwo do zawarcia pokoju. Donosiliśmy niedawno, że zawarto zawieszenie broni na 40 dni, aż do 18. Października.

Statek parowy »Fryderyk Adam« odprawił podróż do Korfu, wynoszącą 2440 mil Angielskich w 384 godzinach. Dnia 8. Grudnia wypłynął z Falmouth i w 153 godzinach stanął w Gibraltarze; z Gibraltaru do Malty płynął 166 godzin, a z wysp tej do porty w Korfu potrzebował 65 godzin.

Francyja.

Król wysłuchawszy Mszy w kaplicy zamkowej w d. 2. Marca, opuścił Tuilery dla odby-

cia stacy jubileuszowych w kościołach S. Sulpicyusza, St. Germain de Pres i S. Tomasza z Akwinu. Orszak Królewski składał się z 6 powozów.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 28. Lutego zabrał głos P. Pardessus dla zdania sprawy unieniem Kommissyi upoważnionej do rozpoznania projektu do ustawy względem podziału wynagrodzenia, przyznanego byłym osadnikom wyspy St. Domingo. Zdanie to sprawy ma być drukowane.

W d. 3. Marca słuchała Izba Deputowanych zdania sprawy z niektórych prośb, przyjęta obadwa projekta do ustawy dotyczące się budowlu w Departamencie północnym i w Bordeaux, bez rozpoznania iednomyslnie, i odroczyła swoje posiedzenie na d. 7., aby przez ten czas rozpoznać zdanie sprawy P. Pardessus względem wynagrodzenia osadników z St. Domingo. W d. 6. na tajnym Wydziale miał być rozwinięty wniosek P. Bouchera względem rozporządzenia dotyczącego się Deputowanych, którzy gdyby od Rządu nieodwołalny urząd przyjęli, przestać mają być członkami Izby Deputowanych.

Gwiazda mówi: »Słychać, że Xiążę Chartres uda się do Moskwy, aby był obecny koronacy Cesarza Mikołaja.

Niemcy.

Gazeta z Monarchium zawiera z dnia 27. Lutego co następuje:

»Kilkakrotniem przekonaniem powodowany, że i nayszczędnieszy żołnierz niewinnym sposobem może popaść w nieszczęście i bięde, z którychby go często małe wsparcie i pomoc uratować, a przynajmniej od lichwy uchronić mogły, wydał Król Jęgomość pod dniem 24. Lutego b. r. najwyższe rozporządzenie do utworzenia funduszu wsparcia dla wojskowych, przeznaczając na takowy tacy od patentów i unieszczenia, żołd potrącany za urlopy Oficerów i Urzędników wojskowych, tudzież sumę jako fundusz do dyspozycyi ministryalney, 7000 ZR., i rozkazać raczył że odtąd przy posunięciu Oficerów i Urzędników wojskowych do wyższy płacy, każdy bezżenny dawać ma na ten fundusz dwu miesięczną płacę (jak pierwicy posunięni płacili do kassy wdów wojskowych), atoli wyjąwszy Chorążych posunięnych na Poruczników, którzy do tego niesą obowiązani z powodu wydatków na oporządzenie swoje. Składka każdego Oficera i Urzędnika wojskowego poczyna się od dnia 1go Marca — aby mieć słuszne prawo do tego funduszu wsparcia — w kwocie pół kraycara (jak do kassy wdów) od Złotego Reńskiego żołdu i pieniędzy na kwaterę, co z tém

większą rozkoszą na tak dobroczynny zamiar dawać będą, że przez nowe król. przepisy dla wojska, dotychczasowe daniny do kassy muzyki o więcej iak ta ilość są zmniejszone, i Król Jegomość przez upoiedynczenie mundurów — w prawdziwym znaczeniu słowa — znacznie onym powiększył płacy. «

Daniai.

Z Kopenhagi donoszą z dnia 25. Lutego: Dnia 2. Marca otworzone będzie uroczyste posiedzenie naywyższego Sądu na ten rok, na którym sam Król będzie w Sądzie przodkował.

Sprawa, która będzie rozpoznana dotyczyć się pytania, czyli tuteyszy stolarz, który przy pomocy swoich czeladników i chłopców, własny swój grunt oparkanił, i rząd przez starszych cechu ciesielskiego za wdzieranie się do ich praw nie tylko do Sądu oskarżony, ale nawet zgodnie zdawnemi przepisami ustaw, karą cielesną zagrożony, takową ponosić powinien, lub czyli miał prawo, owe wykonać roboty.

Szwecyia i Norwegiia.

Marszałek Hrabia Stedingk mianowany iest z posełstwem do Petersburga, aby Cesarzowi Miłkołaiowi złożył życzenia do iego na Tron wstąpienia i był obecny na koronacyi w Moskwie.

Prussy.

Gazety Berlińskie zawierają co następuje:

Na list tuteyszego Magistratu pisany do N. Cesarzowej Rossyyskiej z powinszowaniem do iey na Tron wstąpienia, Monarchini ta dała następującą łaskawą odpowiedź:

Do zacnego Magistratu Król. głównego i rezydencyjonalnego miasta Berlina.

»Śród wszystkich okoliczności, tak w zdarzeniach przyjemnych iak i przykrem położeniu, mieszkańcy Berlina i iego zacny Magistrat, iako godny onych stan przelożony okazywał ku swojemu Domowi panującemu tak wierną przychylność, iż każdy członek Domu Królewskiego może być pewien szczerego udziału we wszystkich przypadkach. Z prawdziwym ukontentowaniem i uczuciem odebrałam tego nowy dowód, w wyrazach dobrych życzeń, do których wyniesienie moje na Tron Rossyi dało powód zacnemu Magistratowi, i z szczerą wdzięcznością i otwartością życząc nawzajem pomyślności dobremu oyczystemu miastu i zupełnego osiągnięcia wszystkich ślachetnych i

możolnych usiłowań tym, którzy dla tegoż miasta pracują. «

»Niechay łaskawe nieba dozwolą WPanom znaleźć nagrodę ich wysokich cnót obywatelskich w szczęściu swoich współobywateli a bądźcie WPanowie przekonani, iż zawsze szczerzy będę miała tego udział, i że z szczególnem poważaniem zostawiam zawsze WPanom przychylna. «

(Podp.) Alexandra, Cesarzowa Rossyi.

W Petersburgu d. 15/27. Stycznia 1826.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 13. Marca. —

Jego Królewicowska Mość Arcy-Xiążę Austriacki Ferdynand d'Este, w powrocie swym z Petersburga, przybył do tuteyszej Stolicy dnia wczorayszego przed godziną 6 wieczorem, i stanął w Zamku Królewskim, w przygotowanych dla siebie pokojach.

Rossyia.

Berlińskie gazety donoszą z Petersburga z d. 25. Lutego:

Podług naynowszych wiadomości z Taganrogu z d. 9. Lutego, zdrowie N. Cesarzowej Elżbiety bardzo się polepszyło, i żaden już bulletyn zdrowia niewychodzi.

Rząd, chcąc w całym państwie wprowadzić iednakową i stałą miarę długości, rozkazał zrobić pewną liczbę arsyznów żelaznych, które są właściwym stęplem opatrzone. Ministeryium Skarbu polecono było te arsyzny w stosunku potrzeby rozesać na Guberniie i obwody, iakoteż one sprzedać. Podług tego na rozporządzenie Ministra finansów każda Gubernia i obwód w Państwie opatrzone zostały dostateczną liczbę nowych arsyznów i przedsięwzięto środki do niezwłoczney i zamiarowi odpowiadającej sprzedaży takowych we wszystkich kasach powiatowych. Scisły dozór tego poruczono urzędowy kamery. Pomimo to, chociaż termin używania dawnych arsyznów dawno upłynął, sprzedaż nowych była średnia, i bez stosunku do ludności i przemysłu mieszkańców. Z ładu Ministeryium finansów wydało powtórnie rozkazy i urzędowi kamery zaleciło, użyć najsłuteczniejszych środków do prędkiej sprzedaży i zaprowadzenia prawdziwych arsyznów dla powszechnego użytku.